

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

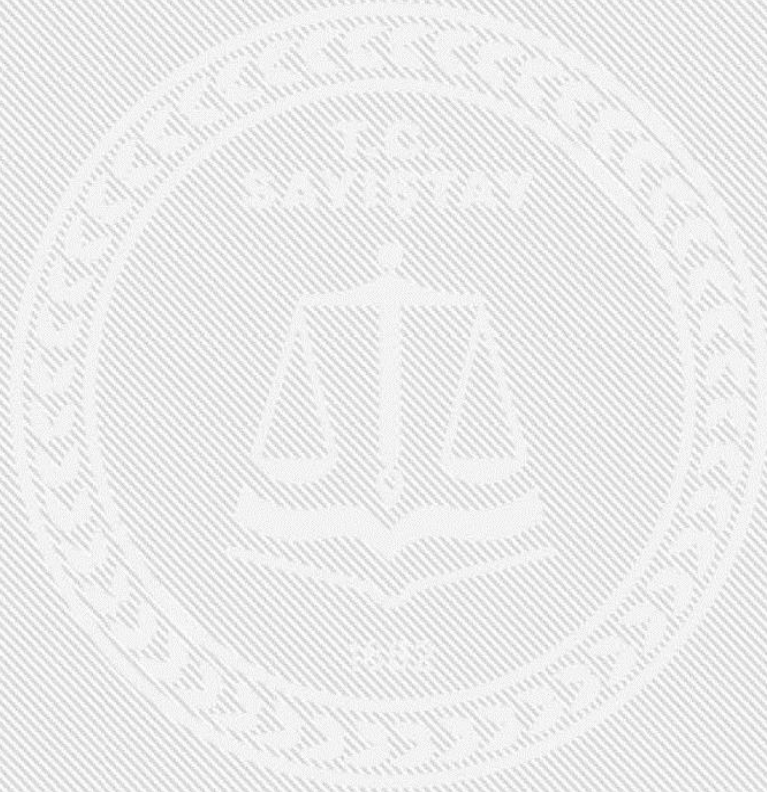
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI
2014 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ağustos 2015

İÇERİK

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI 2014 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI HAC VE UMRE HESABI 2014 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	8
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI 2014 YILI PERFORMANS DENETİM RAPORU	17

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI
2014 YILI
DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	5

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Mali Yapı

Diyanet İşleri Başkanlığı, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanuna ekli I sayılı Cetvelde yer alan genel bütçeli idarelerden olup, faaliyetlerini merkezi yönetim bütçe kanunlarıyla verilen ödeneklerle gerçekleştirmektedir. 2014 Yılı Bütçesiyle Başkanlığa 5.442.784.190 TL ödenek tahsis edilmiş olup, bu tutar Merkezi Yönetim Bütçesinin % 1.25'ine tekabül etmektedir. Yılı içinde alınan ödeneklerle bu tutar 5.607.226.604,04 TL olarak gerçekleşmiştir.

Başkanlıkça sunulan Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosuna göre Başkanlığın 2014 yılı bütçe gideri tutarı 5.705.466.534,09 TL'dir.

Bütçe giderinin yılı ödeneğinden fazla olması, personel giderlerine ilişkin olarak yapılan ödenek üstü harcamadan kaynaklanmıştır.

Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Başkanlık mali işlemlerini 5018 sayılı Kanun ile belirlenmiş muhasebeleştirme ve raporlama kurallarına göre gerçekleştirmektedir.

5018 sayılı Kanununun 49 uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

“Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.” denilmektedir.

Çerçeve hesap planı ile düzenlenecek mali raporların şekil, süre ve türleri Kanununun 49 ve 50 'nci maddelerine dayanılarak düzenlenip Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Bu düzenlemelere göre; muhasebe sistemi tahakkuk esastır. Mali yıl esasına göre tutulmaktadır. Kamu İdaresinin bütün varlık ve yükümlülükleri, gelir ve giderleri ile garantileri gibi tüm mali işlemlerini kapsar.

Mali raporlamanın amacı; yöneticilere, kamuoyuna ve denetim yetkililerine bilgi sunmaktır.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin “Amaç” başlıklı 1'inci maddesinde; *“Bu yönetmeliğın amacı genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması, işlemlerinin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi; mali tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun, yönetimin ve ilgili diğer kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak ve kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak şekilde hazırlanması ve yayımlanmasına ilişkin esas, usul, ilke ve standartların belirlenmesidir.”* hükmü yer almaktadır.

Bu amacın gerçekleştirilmesi için; işlemlerin kayıt dışında kalmasının önlenmesi ile birlikte muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun olarak hazırlanan mali tabloların belirlenen sürelerde yönetim ve ilgililerin bilgisine sunulması gerekmektedir.

Yönetmeliğın 118–135' inci maddelerinde bu tabloların “her bir kamu idaresi” esasına göre düzenleneceğı; 144' üncü maddesinde muhasebe birimlerinin ve kamu idarelerinin yöneticilerinin mali raporlar ve tabloların düzenli olarak hazırlanmasından sorumlu olduğı; 136' ncı maddesinde ise ihtiyaca göre aylık üç aylık ve yıllık olarak hazırlanarak, altı aylık ve yıllık dönemler itibarıyla ilgili olduğı dönemi izleyen üç ay içerisinde Resmi Gazetede yayınlanacağı belirtilmiştir.

Başkanlığın muhasebe hizmetleri merkezde Merkez Saymanlık Müdürlüğü, taşrada ise defterdarlıklar tarafından yürütölmektedir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde hazırlanarak kamuoyunun bilgisine ve denetim yetkililerine zamanında sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolardan yararlanacak olanlara makul güvence vermek amacıyla mali raporların güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, kaynakların etkili ve ekonomik ve mevzuatına uygun kullanılmasının sağlanması amacıyla kurulup işletilmesi gereken mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Denetimler, mali saydamlığın ve hesap verilebilirliğin sağlanması amacıyla; kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla tasarlanmıştır.

Diyanet İşleri Başkanlığı mali işlemlerini, 5018 sayılı Kanu'nun 49 ve 50'nci maddelerine dayanılarak düzenlenip Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenen esaslara uygun olarak raporlamak zorunda olup, tarafımızca yürütülecek denetimlerin mali tablolar dikkate alınarak gerçekleştirilmesi hedeflenmekle birlikte;

Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin, muhasebe ve raporlama sisteminin kurulması için, Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslara 8/12/2013 tarih ve 28845 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan değişiklik ile eklenen geçici maddede, hesap dönemi sonunda verilecek defter, mali tablo ve belgelerden bütçe giderleri ve ödenekler tablosu ve taşınır kesin hesap cetveli ve taşınır hesabı icmal cetveli dışında, düzenlenmesi gereken diğer mali raporların Sayıştay'a gönderilmesi 2013, 2014 ve 2015 yıllarını kapsamak üzere üç yıl ötelenmiştir.

Bu nedenlerle Diyanet İşleri Başkanlığına ilişkin denetimlerimiz, hazırlanması gereken temel mali raporların düzenlenememesi sebebiyle, bütçe giderleri ile taşınırlara ait işlemlerin mevzuata uygunluğuna dönük olarak gerçekleştirilmiştir.

Denetim ve inceleme çalışmaları; Başkanlığın muhasebe hizmetlerinin yürütüldüğü muhasebe birimlerindeki cetvel ve belgeler ile bu birimlerdeki yevmiye kayıtları yapılan Ödeme Emri Belgeleri (ÖEB) ve Muhasebe İşlem Fişleri ile bunların ekinde yer alan kanıtlayıcı belgeler ile bunlara dayanak oluşturan ilgili harcama birimleri arşivlerinde muhafaza edilen kanıtlayıcı belgeler; tamlık, doğruluk, tutarlılık ve tabi olduğu mevzuatına uygunluk açısından incelenmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

“Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar”da 8/12/2013 tarih ve 28845 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan değişiklikle eklenen Geçici 1 inci maddesi uyarınca, Kamu İdaresi tarafından 2014 yılına ilişkin olarak Sayıştaya sunulan bütçe giderleri ve ödenekler tablosu, taşınır kesin hesap cetveli ve taşınır hesabı icmal cetveli ile “Denetimin Dayanağı, Amacı, Yöntemi ve Kapsamı” bölümünde belirlenen çerçevede yapılan denetim sonucunda TBMM’nin bilgisine sunulacak önemde bir husus bulunmamaktadır. Kamu zararı iddialarına ilişkin hususlara yargılamaya esas raporda yer verilecektir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

**DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI HAC
VE UMRE HESABI**

2014 YILI

DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	8
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	9
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	9
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	9
5.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	11
6.	EKLER.....	12

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Hac ve umre hesabı, 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanununun 13' üncü maddesi ve Hac ve Umre Seyahatleri İle İlgili İşlerin Diyanet İşleri Başkanlığınca Yürütülmesine Dair Kararın 9' ncu maddesinin verdiği yetkiye istinaden; Hac ve Umre Komisyonunun yurt içinde ve yurt dışında uygun göreceği bankalarda, Türkiye Diyanet Vakfı tarafından "Hac ve Umre Hesabı" adı altında açılan ve ayrı bir kamu idaresi vasfı da kazandırılmamış özel hesapların genel adıdır.

Hac ve Umre Hesabının 2014 mali yılı bilançosunun aktif ve pasif toplamı 690.375.226,38 TL olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca 2014 yılı gelir toplamı 3.265.498.527,60 TL ve gider toplamı 3.206.260.712,48 TL'dir. Söz konusu gelir ve gider toplamına göre 2014 yılı brüt karı 59.237.815,12 TL olarak gerçekleşmiştir. Ancak, 400.306,98 TL diğer faaliyetlerden olağan gelir ve karların eklenmesi ve 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanununun 13'üncü maddesinden kaynaklanan (hac ve umre hizmetleri ile ilgili olmayan) 126.792.445,61 TL tutarındaki giderin de brüt kardan düşülmesi sonucu 2014 yılı itibariyle hac ve umre hesabına ilişkin toplam 67.154.323,51 TL zarar (dönem net zararı) edildiği görülmüştür.

Hac ve umre hesabına ilişkin muhasebe işlemleri Türkiye Diyanet Vakfınca vakıfların tabi olduğu mevzuat hükümlerine göre yürütülmektedir. Vakfın söz konusu muhasebe kayıtlarını Vakıflar Yönetmeliğininin 50' nci maddesinin 1.fıkrası gereğince; Vakıflar Tek Düzen Hesap Planına uygun bir şekilde tutması, bilânço ve gelir-gider tablolarını da bu plan ekindeki örnek tablolara göre düzenlemesi gerekmektedir.

Vakfın, muhasebe kayıtlarını ve belgelerini 213 sayılı Vergi Usul Kanununda belirtilen hükümlere uygun olarak yapması, kayıtlarını Maliye Bakanlığı tarafından 26.12.1992 tarih ve 21447 sayılı resmi gazetede yayımlanan 1 Sıra nolu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ile 16.12.1993 tarih ve 21790 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2 Sıra nolu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği hükümlerine uygun olarak düzenlemesi gerekmektedir.

Hac ve umre hesabı ile ilgili tutulması gereken defter ve belgeler; Vakıflar Yönetmeliği'nin 51' nci maddesi gereğince bilanço, gelir-gider tablosu, karar defteri, yevmiye

defteri, büyük defter, envanter defteri ile yardımcı defterlerden oluşmaktadır. Bu defter ve tablolar tarafımıza sunulmuş ve denetimimiz bu defter ve tablolar dikkate alınarak sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve gelir-gider tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim sisteminin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim sistemini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence

elde etmek ve mali yönetim sistemini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Hac ve umre hesabının mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim sistemi de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim sistemi oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Diyamet İşleri Başkanlığı Hac ve Umre Hesabı 2014 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. EKLER

Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları

BİLANÇO

	ÖNCEKİ DÖNEM		CARİ DÖNEM			ÖNCEKİ DÖNEM		CARİ DÖNEM	
	2013	2014	2013	2014		2013	2014	2013	2014
1-DÖNEN VARLIKLAR		678.770.161,11		588.118.543,11	1-KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		288.577.977,61		332.841.779,18
A-HAZIR DEĞERLER	3.821.2488,62		431.712.515,71		A-MALİ BORÇLAR				
B-MENKUL KIYMETLER					B-TİCARİ BORÇLAR	340,00		340,00	
B-MENKUL KIYMETLER DEĞER					1-BORÇ SENETLERİ REFSKONTU ( )				
DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI ( )					C-DİĞER BORÇLAR	284.838,14		287.721.595,37	
C-TİCARİ ALACAKLAR					1-BORÇ SENETLERİ REFSKONTU ( )				
1-ALACAK SENETLERİ REFSKONTU ( )					D-ALINAN AVANSLAR				
2-SÜPHİLİ ALACAKLAR KARŞILIĞI ( )					E-ÖDENECEK VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜK	3.320,18		18.721,19	
D-DİĞER ALACAKLAR	291.511.386,39		171.458.335,79		F-BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI				
1-ALACAK SENETLERİ REFSKONTU ( )					1-DÖNEM KARI VERGİ VE DİĞER YASAL				
2-SÜPHİLİ ALACAKLAR KARŞILIĞI ( )					YÜKÜMLÜLÜKLER KARŞILIKLARI				
E-STOKLAR					1-DÖNEM KARINDAN PSİN ÖDENECEK VERGİ VE				
1-DİĞER STOKLAR	2.194.612,31		7.381.534,38		VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER ( )				
2-STOK DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞ.					3-KIDEM TAZİNATI KARŞILIĞI				
3-YERİLENE SİPARİŞ AVANSLARI					4-DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI				
F-GELİRCİK AYLARA AIT GİDERLER VE	1.186.611,52		1.779.357,49		G-GELİRCİK AYLARA AIT GELİRLER VE GİDER	1.266.716,55		3.111.517,55	
TAHAKKUKLARI					H-DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR				
G-DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	6.104.108,29		5.121.128,29		KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR TOPLAMI	288.577.977,61		332.841.779,18	
DÖNEN VARLIKLAR TOPLAMI	678.770.161,11		588.118.543,11		11-UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR				
II-DURAN VARLIKLAR					A-MALİ BORÇLAR				
A-TİCARİ ALACAKLAR					B-TİCARİ BORÇLAR				
B-DİĞER ALACAKLAR					C-DİĞER BORÇLAR				
C-MALİ DURAN VARLIKLAR					D-ALINAN AVANSLAR				
D-MADDİ DURAN VARLIKLAR	2.826.942,41		5.359.334,19		E-BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI				
1-MADDİ DURAN VARLIKLAR (BRÜT)	5.854.984,71		12.183.157,18		F-GELİRCİK YILLARA AIT GELİRLER GİDER TAHS				
1-BİRİKİMİS AMORTİSMANLAR ( )	-3.028.042,30		-6.823.822,99		G-GİDER UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR				
3-YAPILMAMAKTA OLAN YATIRIMLAR					III-ÖZ KAYNAKLAR	360.262.141,59		353.557.793,14	
4-YERİLENE SİPARİŞ AVANSLARI					A-ÖDENEK SERMAYE				
F-MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR					1-SERMAYE				
1-MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIK					1-ÖDENEK SERMAYE				
(BRÜT)					B-SERMAYE YEDEKLERİ				
1-BİRİKİMİS AMORTİSMANLAR ( )					1-HİSSE SENEDİ İHRAC PRİMİLERİ				
3-YERİLENE AVANSLAR					1-HİSSE SENEDİ İPTAL KARARLARI				
F-ÖZEL TÜKENMEYE TABİ VARLIKLAR					3-ALD.Y.YENİDEN DEĞERLEME ARTIŞLARI				
1-ÖZEL TÜKENMEYE TABİ VARLIKLAR					4-İSTİRAKLER YENİDEN DEĞERLEME ARTIŞLARI				
(BRÜT)					5-DİĞER SERMAYE YEDEKLERİ				
1-BİRİKİMİS TÜKENME PAYLARI					C-KAR YEDEKLERİ				
3-YERİLENE AVANSLAR					1-YASAL YEDEKLER				
G-GELİRCİK YILLARA AIT GİDERLER VE					1-STATÜ YEDEKLERİ				
GELİR TAHHAKUKLARI					3-OLAĞANüstü YEDEKLERİ				
H-DİĞER DURAN VARLIKLAR					4-DİĞER KAR YEDEKLERİ				
DURAN VARLIKLAR TOPLAMI	-2.826.942,41		5.359.334,19		5-ÖZTEN FONLAR				
					D-GEÇMİŞ YILLAR KARLARI	346.881.508,26		455.189.214,53	
					E-GEÇMİŞ YILLAR KARARLARI ( )	17.215,31		-5.455.353,28	
					F-DÖNEM NET KARI KARARI	43.456.597,21		-5.154.313,21	
AKTİF (VARLIKLAR) TOPLAMI	675.943.218,70		594.477.877,30		ÖZ KAYNAKLAR TOPLAMI				
					PASİF (KAYNAKLAR) TOPLAMI	675.943.218,70		594.477.877,30	

GELİR TABLOSU

	ÖNCEKİ DÖNEM				CARİ DÖNEM			
	2013				2014			
A-BRÜT SATIŞLAR				3.475.045.996,25				3.265.498.527,60
1-YURTİÇİ SATIŞLAR			3.475.045.996,25				3.265.498.527,60	
a-HAC HİZMETLERİNE AIT GELİRLER		5.371.851,28				8.420.818,32		
- HACİ ADAYLARINDAN TAHSİL EDİLEN					188.976,00			
-SEYAHAT ACENTALARINDAN TAHSİL EDİLEN								
-HAC İL ÖN KAYIT GELİRLERİ	4.465.561,00							

-TL'YE ÇEVİRİLEN DÖVİZLER KARŞILIĞI	906.290,28				8.231.842,32			
b-UMRE HİZMETLERİNE AİT GELİRLER		9.986.096,00				23.574.106,64		
-SEYAHAT ACENTALARINDAN TAHSİL EDİLEN	9.986.096,00				11.609.776,00			
-TL'YE ÇEVİRİLEN DÖVİZLER KARŞILIĞI					11.964.330,64			
c -66.MADDE DÖVİZ DEĞİŞİM KARŞILIKLARI		0,00				0,00		
d-DİĞER GELİRLER								
-ŞARTNAME SATIŞ GELİRLERİ	27.300,00	184.786,38			33.108,00	166.012,82		
-DİĞER GELİRLER	20.334,38				8.068,82			
-GÖREVLİLERDEN TAHSİL EDİLEN SINAV ÜCRETİ	137.152,00				124.836,00			
e-DÖVİZ HS.İNTİKAL EDEN GELİR GİDER FARKI		3.459.503.262,59				3.233.337.589,82		
-HAC HİZMETLERİNİNE AİT GELİRLER	2.081.504.602,78				1.877.345.827,31			
-UMRE HİZMETLERİNİNE AİT GELİRLER	1.377.994.309,79				1.355.968.184,75			
2-YURTDIŞI SATIŞLAR	4.350,00				23.355,00			
3-DİĞER GELİRLER	0,02				222,76			
B-SATIŞ İNDİRİMLER (-)								
1-SATIŞTAN İADELER(-)								
2-SATIŞ İSKONTOLARI(-)								
3-DİĞER İNDİRİMLER(-)								
NET SATIŞLAR				3.475.045.996,25				3.265.498.527,60
C-SATIŞLARIN MALİYETİ (-)				-	3.432.461.649,19			-
1-SATILAN MAMÜLLERİN MALİYETİ(-)			3.432.461.649,19				3.206.260.712,48	
2-SATILAN TİCARİ MALLAR MALİYETİ(-)								
3-SATILAN HİZMET MALİYETİ(-)								
a-İLK MADDE VE MALZEME GİDERLERİ		4.651.826,71				4.384.213,11		
-HAC MALZEMESİ GİDERLERİ	4.594.046,71				3.726.481,71			
-UMRE MALZEMESİ GİDERLERİ	57.780,00				657.731,40			
b-İŞÇİ ÜCRET VE GİDERLERİ		3.388.881,41				6.806.923,37		
-HAC PERSONEL GİDERLERİ								
-SAĞLIK PERSONEL GİDERLERİ	2.920,20				22.388,20			
-DİĞER PERSONEL GİDERLERİ	1.324.126,59				2.524.706,76			
-UMRE PERSONEL GİDERLERİ								
-UMRE DİĞER PERSONEL GİDERLERİ	2.061.834,62				4.259.828,41			
c-DIŞARDAN SAĞLANAN FAYDA VE HİZMETLER		61.699.178,37				16.073.494,18		
-HAC HİZMETLERİNE AİT GİDERLER								
-HAC SAĞLIK HİZMETİ GİDERLERİ	4.666.812,98				5.444.187,62			
-HAC DİĞER HİZMET GİDERLERİ	8.618.755,67				3.896.094,41			
-UMRE HİZMETLERİNE AİT GİDERLER								
-UMRE SAĞLIK HİZMET GİDERLER	1.116.720,00				10.920,00			

T.C. Sayıştay Başkanlığı

-UMRE DİĞER HİZMET GİDERLERİ	9.936.854,74				6.722.292,15			
-66.MADDE HARCAMALARI	37.360.034,98							
d-ÇEŞİTLİ GİDERLER		3.362.432.902,85				3.178.951.749,55		
-HAC HİZMETLERİNE AİT GİDERLER								
MAHKEME-NOTER TAPU MASRAFI GİDERLERİ	81,76				14.235,10			
TEMSİL VE AĞIRLAMA GİDERLERİ	18.751,09				34.555,17			
HAC PARASI (UÇAK BİL,BED.)İADELERİ								
DÖVİZ HESABINDAN İNTİKAL EDEN								
HAC DÖVİZ DEĞİŞİM KARŞILIĞI	2.003.316.592,03				1.855.509.059,71			
-UMRE HİZMETLERİNE AİT GİDERLER								
MAHKEME-NOTER TAPU MASRAFI GİDERLERİ					17.818,80			
TEMSİL VE AĞIRLAMA GİDERLERİ	4.349,96				171,43			
UMRE DÖVİZ DEĞİŞİM KARŞILIĞI	1.359.093.128,01				1.323.375.909,34			
e-VERGİ RESİM VE HARÇLAR	92.878,18	92.878,18			44.332,27	44.332,27		
f-AMORTİSMAN VE TÜKENME PAYLARI		195.981,67				0,00		
TL İLE ALINAN SABİT KIYMETLER AMORTİSMANI								
-DEMİRBAŞLARDAN AYRILAN AMORTİSMAN.	66.631,43							
-TAŞITLARDAN AYRILAN AMORTİSMAN.	129.337,52							
-BİNALARDAN AYRILAN AMORTİSMAN.	12,72							
4-DİĞER SATIŞLARIN MALİYETİ(-)								
BRÜT SATIŞ KARI VEYA ZARARI				42.584.347,06				59.237.815,12
D-FAALİYET GİDERLERİ (-)								
1-ARAŞTIRMA VE FELİŞTİRME GİDERLERİ(-)								
2-PAZARLAMA -SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ(-)								
3-GENEL YÖNETİM GİDERLERİ(-)								
FAALİYET KARI VEYA ZARARI				42.584.347,06				59.237.815,12
E-DİĞ.FAAL.OLAĞAN GELİR VE KARLAR		872.160,15				400.306,98		
1-İŞTİRAKLERDEN TEMETTÜ GELİRLERİ								
2-BAĞLI ORTAKLARDAN TEMETTÜ GELİRLERİ								
3-FAİZ GELİRLERİ	872.160,15				387.606,96			
4-KOMİSYON GELİRLERİ								
5-KONUSU KALMAYAN KARŞILIKLAR								
6-MENKUL KIYMET SATIŞ KARLARI								
7-KAMBİYO KARLARI								
8-REESKONT FAİZ GELİRLERİ								
9-FAALİYETLE İLG.DİĞ.OLAĞ.GEL.VE KARLAR					12.700,00			
F-DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR (-)		0,00			0,02	-126.792.445,61		
1-KOMİSYON GİDERLERİ								

2-KARŞILIK GİDERLERİ								
3-MENKUL KIYMAT SATIŞ ZARARLARI(-)								
4-KAMBİYO ZARARLARI(-)								
5-REESKONT FAİZ GİDERLERİ(-)								
6-DİĞER OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR						-126.792.445,61		
G-FİNANSMAN GİDERLERİ (-)								
1-KISA VADELİ BORÇLANMA GİDERLERİ(-)								
2-UZUN VADELİ BORÇLANMA GİDERLERİ(-)								
OLAĞAN KAR VEYA ZARAR				43.456.507,21				-67.154.323,51
H-OLAĞAN DIŞI GELİR VE KARLAR								
1-ÖNCEKİ DÖNEM GELİR VE KARLAR								
2-DİĞER OLAĞAN DIŞI GELİR VE KARLAR								
I-OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR (-)								
1-ÇALIŞMAYAN KISIM GİDER VE ZARARLAR(-)								
2-ÖNCEKİ DÖNEM GİDER VE ZARARLAR(-)								
3-DİĞER OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR(-)								
DÖNEM KARI VEYA ZARARI				43.456.507,21				-67.154.323,51
J-DÖNEM KARI VERGİ VE DİĞER YASAL YÜKÜM-								
LÜLÜKLER KARŞILIKLARI (-)								
DÖNEM NET KARI VEYA ZARARI				43.456.507,21				-67.154.323,51

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

2014 YILI

PERFORMANS DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. ÖZET.....	17
2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	18
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	18
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	18
5. GENEL DEĞERLENDİRME	20
6. DENETİM BULGULARI.....	22

1. ÖZET

Bu rapor, Diyanet İşleri Başkanlığı'nın performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanununun 36'ncı maddesi uyarınca, Sayıştay "*hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim*" olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Diyanet İşleri Başkanlığı'nın hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıda yer alan bilgi ve belgeler incelenmiştir:

- 2012–2016 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2014 yılı Performans Programı,
- 2014 yılı İdare Faaliyet Raporu,
- Faaliyet sonuçları ölçümünü yapan veri kayıt sistemleri.

Gerçekleştirilen performans denetimi sonucunda: Kurumun performans yönetimi sistemini ilgili mevzuat hükümlerine ve iç kontrol sistemi ilkelerine kısmen uygun şekilde oluşturduğu ve belirlemiş olduğu hedeflere ilişkin gerçekleştirmeleri ölçtüğü tespit edilmiştir. Kurumca stratejik plan, performans programı ve faaliyet raporu hazırlanmakla birlikte söz konusu belgelerin mevzuat hükümlerine tam olarak uygun olması için gelişime ihtiyaç duyulmaktadır. Hesap verme sorumluluğunun sağlanması amacıyla hedef ve/veya performans göstergelerinin ölçülebilir olması (ölçülebilirliği olmayan veya zor olan göstergelerin seçilmemesi), gösterge rakamlarının mevcut durumlarının gerçekçi olarak seçilmek suretiyle yüksek sapmalara meydan verilmemesi, faaliyet raporunun performans programı ile ilgisinin kurulması ve faaliyet raporunda performans programında yer alan hedef ve göstergelerin değerlendirilmesi, kurumun performans yönetimi sisteminin geliştirilmesinde katkı sağlayacaktır.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve

bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilmiştir.

Bu çerçevede, Diyanet İşleri Başkanlığı'nın yayımladığı 2012-2016 dönemine ait Stratejik Planı, 2014 yılı Performans Programı ve 2014 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2014 yılı Performans Denetimi kapsamında Diyanet İşleri Başkanlığı'nın yayımladığı 2012-2016 dönemine ait Stratejik Plan, 2014 yılı Performans Programı ve 2014 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

Yapılan denetim sonucunda Diyanet İşleri Başkanlığı'nın 2012 – 2016 dönemine ait Stratejik Planını zamanında hazırlayarak ilgili mevzuatta yer alan sunum kriterlerine uygun şekilde yayımlandığı görülmüştür. Başkanlık, misyon ve vizyonu gerçekleştirmek üzere 5 amaç, bu amaçların altında 12 hedef ve bu hedeflere yönelik 203 performans göstergesi belirlemiştir. Kurum stratejik planını hazırlarken amaçlarını üst politika belgelerine uygun şekilde belirlemiş ve hedeflerini de bu amaçları gerçekleştirecek şekilde tespit etmiştir. Yapılan denetim sonucunda hedef ve performans göstergelerinin, denetim bulgularında yer alan hususlar dışında, ölçülebilir ve iyi tanımlanmış olduğu kanaatine varılmıştır.

Kurumun 2014 yılı Performans Programı değerlendirildiğinde, programın zamanında hazırlanarak, denetim bulgularında yer alan hususlar dışında, ilgili mevzuatta yer alan sunum kriterlerine uygun olarak yayımlandığı görülmüştür. 2014 yılı Performans Programında kurum, 5 stratejik amacına yönelik yıllık hedefler belirlemiştir. 2014 yılı için 12 performans hedefi ve 151 performans göstergesi bulunmaktadır. Yapılan denetim sonucunda 12 adet performans hedefinin ve bunlara ilişkin belirlenen 151 adet performans göstergesinin amaç ve hedeflerle ilgili olduğu görülmüştür. Ayrıca ilgili olduğu tespit edilen performans göstergelerinden 149 adetinin ölçülebilir olduğu, 2 adetinin ise ölçülebilir olmadığı değerlendirilmiştir. Aynı zamanda hedef ve performans göstergelerinin iyi tanımlanmış olduğu değerlendirilmiştir.

Kurumun 2014 yılı Faaliyet Raporu değerlendirildiğinde, raporun zamanında ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak yayımlandığı görülmüştür. Kurumun performans programında yer verdiği ilgili ve ölçülebilir olarak belirlenen performans hedef ve göstergelerine, denetim bulgularında yer alan hususlar dışında, tutarlı bir şekilde yer verildiği görülmüştür. Tutarlı olarak raporlanan hedef ve gösterge gerçekleştirmelerinin kurumun son ölçüm kaynakları ile doğrulanabilir olduğu görülmüştür. Ayrıca, kurumca tutarlı ve doğrulanabilir olduğu değerlendirilen hedef ve göstergelerin tamamına ilişkin

gerçekleşmelerde meydana gelen sapmalar hakkında faaliyet raporunda, denetim bulgularında yer alan hususlar dışında, geçerli ve ikna edici gerekçeler sunulmuştur.

Kurumun ilgili ve ölçülebilir olduğu tespit edilen 149 adet performans göstergesinin tamamına ilişkin faaliyet sonuçlarını ölçmek amacıyla veri kayıt sistemi kurduğu görülmüştür. Veri kayıt sistemi kurulduğu tespit edilen 149 adet performans göstergesinden bütçe büyüklüğü dikkate alınarak 32 adeti güvenilirlik açısından incelenmiştir. Yapılan inceleme neticesinde; performans göstergesine ilişkin veri kayıt sisteminin performans ölçme ve raporlama amacına uygun olduğu ve sunulan verilerin güvenilir olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bununla birlikte, stratejik plan ve performans programında yer alan hedef ve göstergelerin takibi ve izlenmesi manuel olarak (bilgiler excel formatında istenip konsolide edilmekte) yapıldığından raporlama riski bulunmaktadır.

Yapılan performans denetimi sonucunda: kurumun performans yönetimi sistemini ilgili mevzuat hükümlerine ve iç kontrol sistemi ilkelerine kısmen uygun şekilde oluşturduğu ve belirlemiş olduğu hedeflere ilişkin gerçekleştirmeleri ölçtüğü değerlendirilmiştir. Kamu idaresince stratejik plan, performans programı ve faaliyet raporunu hazırlanmakla birlikte söz konusu belgelerin mevzuat hükümlerine tam olarak uygun olması için gelişime ihtiyaç duyulmaktadır. Hesap verme sorumluluğunun sağlanması amacıyla hedef ve/veya performans göstergelerinin ölçülebilir olması (ölçülebilirliği olmayan veya zor olan göstergelerin seçilmemesi), gösterge rakamlarının gerçekçi olarak seçilmek suretiyle yüksek sapmalara meydan verilmemesi, faaliyet raporunun performans programı ile ilgisinin kurulması ve faaliyet raporunda, performans programında yer alan hedef ve göstergelerin değerlendirilmesi, kurumun performans yönetimi sisteminin geliştirilmesinde katkı sağlayacaktır.

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 1: Stratejik Planda Yer Alan Bazı Performans Göstergelerinin Ölçülebilir Olmaması

Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu, hedefleri amaçların gerçekleştirilebilmesine yönelik spesifik ve ölçülebilir alt amaçlar olarak tanımlamıştır. Yine aynı kılavuzda, hedeflerin ölçülebilir olarak ifade edilemediği hallerde hedefe yönelik ölçülebilir performans göstergelerine yer verilmesi gerektiği belirtilmiştir. Dolayısıyla hedefin ölçülebilir olarak belirlendiği durumlarda performans göstergesi belirlenmeyebilir. Ancak hedefin ölçülebilir olmadığı hallerde performans göstergesi aracılığıyla ölçülebilir hale getirilmesi zorunludur. Bu çerçevede, ölçülebilirliğin sağlanması adına performans göstergesi için sayısal bir veriye de yer verilmesi gerekmektedir.

Stratejik planda yer alan hedef ve göstergelerin “ölçülebilirlik” kriteri açısından yapılan değerlendirmesi sonucunda; aşağıdaki tabloda belirtilen performans göstergelerinin ölçülebilirlik kriterini sağlamadığı tespit edilmiştir.

Hedef	Performans Göstergesi	Ölçülebilirlik Değerlendirmesi
Hedef - 1.1 : Yurt içinde hizmet ulaştırdığımız vatandaşlarımızın sayısını arttırmak ve onlara daha nitelikli din hizmeti sunmak	Cami cemaati sayısı (bayram namazı)	Kılavuza göre, hedefin ölçülebilir olmadığı hallerde performans göstergesi aracılığıyla ölçülebilir hale getirilmesi zorunludur. İdarece belirlenen hedef, ölçülebilir olmadığından performans göstergesi ile ölçülebilir hale getirilmiş ancak göstergeye ait sayısal bir
	Cami cemaati sayısı (teravih namazı)	
Hedef - 1.1 :	Radyo ve televizyonlarda	

Yurt içinde hizmet ulaştırdığımız vatandaşlarımızın sayısını arttırmak ve onlara daha nitelikli din hizmeti sunmak	yer alan dini programlara Başkanlıktan katılan personel sayısı	veriye yer verilmemiştir.
	Başkanlık yayınları dışındaki gazete ve dergilerde yayınlanan Başkanlık personeline ait yazı ve makale sayısı	
Hedef-1.3: Hizmet çeşidini ve veriliş şeklini toplumun farklı kesimlerine hitap edecek şekilde arttırmak	İnternet radyo yayını yapılması	Kılavuza göre, hedefin ölçülebilir olmadığı hallerde performans göstergesi aracılığıyla ölçülebilir hale getirilmesi zorunludur. İdarece belirlenen hedef, ölçülebilir olmadığından performans göstergesi ile ölçülebilir hale getirilmiş ancak göstergeye ait sayısal bir veriye yer verilmemiştir.
	İnternet TV yayını yapılması	
	Karasal/uydu yayını yapan radyonun kurulması	
	Karasal/uydu yayını yapan televizyonun kurulması	
	Hizmet alanlarının profillerini çıkarmaya yönelik araştırma	

	yapılması	
Hedef - 2.2 : Dinî bilgi bankası oluşturmak.	Sisteme yüklenecek bilgilerin hazırlanması	Kılavuza göre, hedefin ölçülebilir olmadığı hallerde performans göstergesi aracılığıyla ölçülebilir hale getirilmesi zorunludur. İdarece belirlenen hedef, ölçülebilir olmadığından performans göstergesi ile ölçülebilir hale getirilmiş ancak göstergeye ait sayısal bir veriye yer verilmemiştir.
	Sistemin kullanıma açılması	
Hedef-3.2: Ahlaki yozlaşmayı önleyici çalışmaları arttırmak	Ahlak serisi içerisinde yer alan eser sayısı	Kılavuza göre, hedefin ölçülebilir olmadığı hallerde performans göstergesi aracılığıyla ölçülebilir hale getirilmesi zorunludur. İdarece belirlenen hedef, ölçülebilir olmadığından performans göstergesi ile ölçülebilir hale getirilmiş ancak göstergeye ait sayısal bir veriye yer verilmemiştir.
Hedef-4.1: Diyanet İşleri Başkanlığı personelinin verimliliğini arttırmak	Din hizmetleri sunumunda karşılaşılan sorunlar anketinin yapılması	Kılavuza göre, hedefin ölçülebilir olmadığı hallerde performans göstergesi aracılığıyla ölçülebilir hale getirilmesi zorunludur. İdarece belirlenen hedef, ölçülebilir olmadığından performans göstergesi ile ölçülebilir hale getirilmiş ancak göstergeye ait sayısal bir veriye yer verilmemiştir.
Hedef - 4.2 : Başkanlığımızda hizmet verimliliği ve kalitesini artıracak yeni yönetim sistemi uygulamalarını kurmak ve geliştirmek.	Performans yönetimi sisteminin kurulması	Kılavuza göre, hedefin ölçülebilir olmadığı hallerde performans göstergesi aracılığıyla ölçülebilir hale getirilmesi zorunludur. İdarece belirlenen hedef, ölçülebilir olmadığından performans göstergesi ile ölçülebilir hale getirilmiş ancak göstergeye ait sayısal bir veriye yer verilmemiştir.
	Bilgi güvenliği sisteminin kurulması	
	Risk Yönetimi sisteminin geliştirilerek uygulamaya konulması	

Norm kadro çalışmalarının geliştirilerek uygulamaya konulması	
Elektronik Belge ve Yönetim Sisteminin uygulamaya konulması	
İnsan Kaynakları Yönetim Sisteminin kurulması	
Felaket Kurtarma Yönetim Sisteminin kurulması	
Proje Ofisinin kurulması	

Kamu idaresi cevabında: "Başkanlığın stratejik planı hazırlanırken göstergeler başlığı altında sadece performans göstergelerine değil aynı zamanda bazı girdi, çıktı ve önemli olduğu düşünülen uygulama adımlarına da yer verilmiştir. Bu yolla hizmetlerin daha sağlıklı takip edilmesini sağlamak ve hizmet kalitesini artırabilmek amaçlanmıştır.

Mevcut stratejik planın 2016 yılında sona erecek olması sebebiyle stratejik planda revize yapılmasına gerek olmadığı değerlendirilmektedir.

Mezkur tespitler 2017 – 2021 yıllarını kapsayacak yeni planda dikkate alınacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak: Kurum tarafından bulgumuza verilen cevapta; yapılan tespitlerin 2017–2021 yıllarını kapsayacak yeni stratejik planda dikkate alınacağı ifade edilmiştir. Bu bağlamda 2015 yılı denetimlerinde bu hususun dikkate alınması ve izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 2: Stratejik Planda Yer Alan Bazı Performans Göstergelerinin İyi Tanımlanmaması

Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzuna göre, hedeflerin ve varsa göstergelerin yeterince açık ve anlaşılır olması gerekmektedir. Göstergelerin iyi tanımlanmamış olması, kamu idarelerinin hedeflere yönelik başarıyı yanlış raporlaması riskini doğurur. Bu riskin ortadan kaldırılabilmesi için kamu idarelerinin göstergelerini açık ve anlaşılır şekilde belirlemeleri esastır.

Stratejik planda yer alan hedef ve göstergelerin “iyi tanımlanma” kriteri açısından yapılan değerlendirmesi sonucunda; aşağıdaki tabloda belirtilen göstergelerin iyi tanımlanma kriterini sağlamadığı tespit edilmiştir.

Hedef	Performans Göstergesi	İyi Tanımlanma Değerlendirmesi
Hedef - 1.1: Yurt içinde hizmet ulaştırdığımız vatandaşlarımızın sayısını arttırmak ve onlara daha nitelikli din hizmeti sunmak	Yurt içinde Diyanet İşleri Başkanlığınca düzenlenen konferans, panel, sempozyum vb. faaliyetlere katılımcı sayısı	Gösterge olarak belirlenen katılımcı sayısının yıllık rakam yoksa kümülatif rakam olarak mı hedeflendiği açık ve anlaşılabilir nitelikte değildir.
	Yurtiçinde cezaevi, ıslah evi, huzurevi,	Gösterge olarak belirlenen hizmet götürülen kişi sayısının yıllık rakam yoksa kümülatif rakam olarak mı hedeflendiği açık ve anlaşılabilir nitelikte değildir.

	yetiştirme yurdu ve hastanelerde hizmet götürülen kişi sayısı	
Hedef-1.2: Yurt içinde hizmet ulaştırdığımız vatandaşlarımızın sayısını arttırmak ve onlara daha nitelikli din hizmeti sunmak	Düzenlenen sosyal etkinlik sayısı	Sosyal etkinlik kavramının neyi ifade ettiği açık ve anlaşılabilir nitelikte değildir. Hangi faaliyetlerin sosyal etkinlik kavramı içerisinde değerlendirileceğinin net olarak belirtilmesi gerekmektedir.
	Uzun süreli olarak yurt dışında görevlendirilen din görevlisi sayısı	Gösterge olarak belirlenen “yurtdışında görevlendirilen din görevlisi” sayısının yıllık rakam yoksa kümülatif rakam olarak mı hedeflendiği açık ve anlaşılabilir nitelikte değildir.
Hedef-1.3: Hizmet çeşidini ve veriliş şeklini toplumun farklı kesimlerine hitap edecek şekilde arttırmak	Hastanede ziyaret edilen hasta sayısı	Gösterge olarak belirlenen hastanede ziyaret edilen hasta sayısının yıllık rakam yoksa kümülatif rakam olarak mı hedeflendiği açık ve anlaşılabilir nitelikte değildir.
Hedef-3.1: Toplumsal problemlerin çözümünde etki rol almak	Toplumsal problemleri konu alan vaaz ve hutbe sayısı	Gösterge olarak belirlenen “vaaz ve hutbe ” sayısının yıllık rakam yoksa kümülatif rakam olarak mı hedeflendiği açık ve anlaşılabilir nitelikte değildir.

Kamu idaresi cevabında: "Göstergelerde kümülatif rakamlar ifade edilmek istenmiştir. Ancak kümülatif oldukları açık ifade edilmediğinden bir anlaşılabilirlik problemi olduğu görülmektedir.

2017 – 2021 yıllarını kapsayacak olan yeni planda, hedeflerin ve göstergelerin daha net ve ölçülebilir olarak hazırlanmasına ve ölçümde kullanılan rakamların (yıllık değerleri mi yoksa kümülatif değerlerimi ifade ettiği de belirtilerek) daha anlaşılabilir belirlenmesine dikkat edilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak: Kurum tarafından bulgumuza verilen cevapta; 2017 – 2021 yıllarını kapsayacak olan yeni stratejik planda hedeflerin ve göstergelerin daha net ve ölçülebilir olarak hazırlanmasına ve ölçümde kullanılan rakamların (yıllık değerleri mi yoksa kümülatif değerlerimi ifade ettiği de belirtilerek) daha anlaşılabilir belirlenmesine dikkat edileceği ifade edilmiştir. Bu bağlamda 2015 yılı denetimlerinde bu hususun dikkate alınması ve izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

B. Performans Programının Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 3: Performans Programı İçeriğinin Performans Programı Hazırlama Rehberine Uygun Olarak Hazırlanmaması

Performans Programı Hazırlama Rehberine göre, Performans Hedefi Tablosu hazırlanırken performans göstergelerine ilişkin kısımda söz konusu performans hedefini ölçmek için belirlenen göstergelere yer verilir. Bir önceki yıl gerçekleşme verileri (t-1), içinde bulunulan yıla ilişkin tahmin verileri (t) ve program dönemine ilişkin tahmin verileri (t+1) sütunlarında gösterilir. Açıklamalar kısmında ise performans göstergelerinin belirlenme amaçlarına ve gerek görülen diğer hususlara yer verilecektir.

İdarece hazırlanan program incelendiğinde; 2012 yılı (t-1) için gerçekleşme ve 2013 yılı(t) için içinde bulunulan yıla ilişkin tahmin verilerinin sıfır(0) olarak yazıldığı, dolayısıyla gerçekleşme ve tahmin verilerine yer verilmediği tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında: "2014 yılı Performans Programında bir önceki yıla ilişkin gerçekleştirmelere ve içinde bulunulan yılın tahminlerine sehven yer verilmemiş olup, istenen bilgilere Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü E-Bütçe sisteminden ulaşılabilir. 2015 yılı Performans Programında bu bilgilere yer verilmiş olup, takip eden yıllara ilişkin programlarda da bu bilgilere yer verilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak: Kurum tarafından bulgumuza verilen cevapta; performans programında bir önceki yıla ilişkin gerçekleştirmelere ve içinde bulunulan yılın tahminlerine sehven yer

verilmemiş olduğu ve takip eden yıllara ilişkin programlarda bu bilgilere yer verileceği ifade edilmiştir. Bu bağlamda 2015 yılı denetimlerinde bu hususun dikkate alınması ve izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 4: Performans Programında Yer Alan Bazı Performans Göstergelerinin Ölçülebilir Olmaması

Performans Programı Hazırlama Rehberine göre, performans hedeflerine ne ölçüde ulaşıldığını ölçmek ve değerlendirmek üzere performans göstergeleri belirlenir. Bu bağlamda performans göstergeleri; performans hedeflerine ulaşıp ulaşılmadığını ölçebilmelidir.

Performans programında yer alan yer alan hedef ve göstergelerin “ölçülebilirlik” kriteri açısından yapılan değerlendirmesi sonucunda; aşağıdaki tabloda belirtilen göstergelerin ölçülebilirlik kriterini sağlamadığı tespit edilmiştir.

Hedef	Performans Göstergesi	Ölçülebilirlik Değerlendirmesi
Hedef 1.2: Yurtdışında din hizmeti ulaştırdığımız vatandaşlarımızın sayısını arttırmak ve onlara daha nitelikli din hizmeti götürmek	Yurtdışında cami dersi alan kişi sayısı/Yurtdışındaki Türk nüfusu	Kılavuza göre, hedefin ölçülebilir olmadığı hallerde performans göstergesi aracılığıyla ölçülebilir hale getirilmesi zorunludur. İdarece belirlenen hedef, ölçülebilir olmadığından performans göstergesi ile ölçülebilir hale getirilmiş ancak göstergeye ait sayısal veri 0(sıfır) olarak belirtilmiştir. 0(sıfır) belli bir hedefi ifade etmemektedir.
	Yurtdışındaki camilerde kurs gören öğrenci sayısı/Yurtdışındaki Türk nüfusu	

Kamu idaresi cevabında: "İlgili göstergeler için 2014 yılında belirlenen hedef e-bütçe sistemine (%0,89) olarak girilmiş, ancak 1'in altındaki rakamlar E-Bütçe sisteminden EXCEL formatına aktarılırken sıfıra yuvarlanmıştır. E-Bütçe sisteminden alınan Excel

formatındaki tablolar düzeltilmeden performans programına konulduğu için rakamlar sıfır (0) görünmektedir." denilmektedir.

Sonuç olarak: Kurum tarafından bulgumuza verilen cevapta; yapılan hatanın belirlenen hedefin E- Bütçe sisteminden Excel formatına aktarılırken sistem kaynaklı olarak sehven yapıldığı ifade edilmiştir. Bu bağlamda 2015 yılı denetimlerinde bu hususun dikkate alınması ve izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 5: Faaliyet Raporunda "Mali Bilgiler" Başlığı Altında 2013 Yılı İç ve Dış Mali Denetim Sonuçları Hakkında Özet Bilgilere Yer Verilmemesi

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik'te birim ve idare faaliyet raporlarının kapsamı 18'inci maddede belirlenmiş ve mali bilgiler başlığı altında iç ve dış mali denetim sonuçları hakkındaki özet bilgilere yer verilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Bununla birlikte mali bilgiler başlığı altında yer verilmesi gereken mali denetim raporlarına ilişkin özet bilgilerde bir önceki yıla ilişkin denetim sonuçları yer almalıdır.

Kurumun 2014 yılı faaliyet raporunun incelenmesinde; 2013 yılı iç ve dış mali denetim sonuçları hakkında özet bilgilere yer verilmediği tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında: "2014 yılı Faaliyet Raporunda 2013 yılı mali denetimlerine yer verilmesi gerekirken sehven "2014 yılı mali denetimi" ifadesi kullanılmıştır. Zira 2014 yılı için Sayıştay Başkanlığınca yapılan denetimler halen devam ettiği için söz konusu hatanın yazım hatası olduğu ortaya çıkmaktadır. Bu yöndeki öneri müteakip yıllarda dikkate alınacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak: Kurum tarafından bulgumuza verilen cevapta; 2014 yılı Faaliyet Raporunda 2013 yılı mali denetimlerine yer verilmesi gerekirken sehven "2014 yılı mali denetimi" ifadesi kullanıldığı, söz konusu bulgudaki tespitlerin müteakip yıllarda hazırlanacak faaliyet raporlarında dikkate alınacağı ifade edilmiştir. Bu bağlamda 2015 yılı denetimlerinde bu hususun dikkate alınması ve izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 6: Faaliyet Raporunda Belirtilen Bazı Performans Göstergelerindeki Sapmalara İlişkin Açıklamaların İkna Edici Olmaması

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin 18'inci maddesinin “Mali Bilgiler” başlığı altında, “*kullanılan kaynaklara, bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, varlık ve yükümlülükler ile yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşların faaliyetlerine ilişkin bilgilere, temel mali tablolara ve bu tablolara ilişkin açıklamalara yer verilir...*”

Aynı maddenin devamındaki “Performans Bilgileri” başlığı altında, “*idarenin stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyet ve projelerine, performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleştirme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, diğer performans bilgilerine ve bunlara ilişkin değerlendirmelere yer verilir.*” hükümleri yer almaktadır.

Yukarıdaki mevzuat doğrultusunda, bütçe ve performans hedeflerinin gerçekleştirme durumu ile meydana gelen sapmalara ilişkin nedenlerin objektif ve makul bir çerçevede izah edilmesi gerekmektedir.

Kurumun 2014 yılı faaliyet raporunun incelenmesinde; aşağıdaki tabloda gösterilen performans göstergelerinde meydana sapmalara ilişkin açıklamaların ikna edicilik kriterini karşılamadığı tespit edilmiştir.

Gösterge	Hedeflenen Sayı	Gerçekleşen Sayı	Sapmaya Yönelik Açıklama
Yüz yüze vaaz konusunda eğitime alınan rehber eğitici sayısı	300	0	İlgili birim olan Eğitim Hizmetleri Genel Müdürlüğüne bağlı eğitim merkezlerindeki kapasite sorunu nedeniyle yeterli sayıda rehber öğretici eğitime alınamadığından 2014 yılı hedefi gerçekleştirilememiştir.
Denetim kanaati	* Kurum yeterli sayıda rehber eğitici alınamadığından hareketle sapmayı açıklamaya çalışmıştır. Ancak yeterli sayıda ifadesi hiç eğiticinin görevlendirilmediği anlamına gelmemektedir. En az bir eğiticinin		

	görevlendirilmesi halinde bile gerçekleşme sıfır olmayacaktır. Bu anlamda yapılan açıklama ikna edici nitelikte değildir.		
Gösterge	Hedeflenen Sayı	Gerçekleşen Sayı	Sapmaya Yönelik Açıklama
Yüz yüze vaaz konusunda eğitime alınan rehber eğitici sayısı * ders saati	18.000	0	İlgili birim olan Eğitim Hizmetleri Genel Müdürlüğüne bağlı eğitim merkezlerindeki kapasite sorunu nedeniyle yeterli sayıda rehber öğretici eğitime alınmadığından 2014 yılı hedefi gerçekleştirilememiştir.
Denetim kanaati	* Kurum yeterli sayıda rehber eğitici alınmadığından hareketle sapmayı açıklamaya çalışmıştır. Ancak yeterli sayıda ifadesi hiç eğiticinin görevlendirilmediği anlamına gelmemektedir. En az bir eğiticinin görevlendirilmesi halinde bile gerçekleşme sıfır olmayacaktır. Bu anlamda yapılan açıklama ikna edici nitelikte değildir.		
Gösterge	Hedeflenen Sayı	Gerçekleşen Sayı	Sapmaya Yönelik Açıklama
Yayımlanan ilmî eser sayısı	27	13	Diğer yayınlarımızda meydana gelen çeşitlilik ve baskı artışı nedeniyle hedefin altında kalmıştır.
Denetim kanaati	* Öncelikle hedefin gerçekleşme yüzdesi hatalı olarak % 48 yerine % 81 olarak hesaplanmıştır. Bununla birlikte, diğer yayınlardaki artış ve baskı artışının hedefin tutturulamamasındaki etkisi tam olarak anlaşılamamıştır. Bu bağlamda, gerek hedefin gerçekleşme düzeyinin hatalı hesaplanması gerekse yapılan açıklamalar sapma nedenlerini yeterli ölçüde izah edememektedir.		
Gösterge	Hedeflenen Sayı	Gerçekleşen Sayı	Sapmaya Yönelik Açıklama
Başkanlığımızca yurtdışında düzenlenen	20	5	

uluslararası toplantı, konferans, panel vb. etkinlik sayısı			
Denetim kanaati	*Kurumca sapmaya yönelik herhangi bir açıklama yapılmamıştır.		

Kamu idaresi cevabında: "Mezkûr tespitler müteakip yıllarda hazırlanacak faaliyet raporlarında dikkate alınacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak: Kurum tarafından bulgumuza verilen cevapta; bulguda tespit edilen hususların müteakip yıllara ait hazırlanacak faaliyet raporlarında dikkate alınacağı ifade edilmiştir. Bu bağlamda 2015 yılı denetimlerinde bu hususun dikkate alınması ve izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 7: Faaliyet Raporunda Mali Bilgiler Başlığı Altında Yer Alan Ve İdarece Belirlenen Amaç Ve Hedefleri Gerçekleştirmek Amacıyla Kullanılan Tüm Bütçe Kaynaklarına Yer Verilmemesi

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik'te birim ve idare faaliyet raporlarının kapsamı 18'inci maddede belirlenmiş ve mali bilgiler başlığı altında kullanılan kaynaklara ilişkin özet bilgilere yer verilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Kullanılan kaynaklar açıklanırken genel bütçe kaynaklarının yanında şayet varsa döner sermaye ve diğer kaynaklardan kullanımlara da yer verilmelidir.

Kurumun 2014 yılı faaliyet raporunun incelenmesinde; genel bütçe kaynaklarından tahsis olunan ödeneklerin kullanımına ilişkin bilgilere yer verildiği buna karşın döner sermaye kaynaklarından kullanılan 23 milyon TL tutarındaki kaynağın kullanımına ilişkin bilgilere ise yer verilmediği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında: "Sonraki yıllarda hazırlanacak idare faaliyet raporlarına, kullanılan döner sermaye kaynağına ilişkin veriler ilave edilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak: Kurum tarafından bulgumuza verilen cevapta; müteakip yıllara ilişkin olarak hazırlanacak faaliyet raporlarına kullanılan döner sermaye kaynağına ilişkin bilgilerin ilave edileceği ifade edilmiştir. Bu bağlamda 2015 yılı denetimlerinde bu hususun dikkate alınması ve izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 8: Performans Programında Yer Alan Gösterge Rakamları İle İdare Faaliyet Raporunda Yer Alan Gösterge Rakamları Arasında Tutarsızlık Olması

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelikte Tutarlılık ilkesi; *“Faaliyet sonuçlarının gösterilmesi ve değerlendirilmesinde aynı yöntemler kullanılır. Yöntem değişiklikleri olması durumunda, bu değişiklikler raporda açıklanır.”* şeklinde tanımlanmıştır. Bu bağlamda tutarlılık kriteri değerlendirmesi, performans programlarında ve faaliyet raporlarında sunulan performans hedefleri ve göstergeler arasındaki tutarlılığın gözden geçirilmesi vasıtasıyla gerçekleştirilir. Performans programlarında gerçekleştirilmesi planlanan performans hedeflerinin gerçekleşme sonuçlarının faaliyet raporunda gösterilmesi gerekmektedir. Kamu idarelerinin, performans programlarındaki göstergeleri kullanarak faaliyet raporlarında başarılarını raporlaması beklenmektedir.

İdare Faaliyet Raporunun “tutarlılık” kriteri açısından yapılan değerlendirmesi sonucunda; aşağıdaki tabloda belirtilen ve performans programında yer alan gösterge rakamları ile faaliyet raporunda yer alan gösterge rakamlarının uyumlu olmadığı, dolayısıyla tutarlılık kriterini sağlamadığı görülmüştür. Yapılan incelemede, faaliyet raporunda performans programında belirlenen gösterge rakamlarının değil stratejik planda yer alan gösterge rakamlarının esas alındığı ve değerlendirildiği tespit edilmiştir.

Hedef 1.1: Yurt içinde hizmet ulaştırdığımız sayısını artırmak ve onlara daha nitelikli din hizmeti sunmak		
Performans Göstergeleri	Performans Programındaki Gösterge Rakamı	Faaliyet Raporundaki Gösterge Rakamı
Yurt içindeki cezaevi, ıslah evi, yetiştirme yurdu ve hastanelerde hizmet götürülen kişi sayısı (kişi sayısı)	160.000	300.000
Kur'an kursu öğrenci sayısının 15 yaş ve üzerindeki nüfusa oranı	1 %	0,80 %
Kur'an Kursu Bitirme Belgesi alan öğrenci sayısı / yüzüne okuyan toplam öğrenci sayısı	66 %	65,51 %

Başkanlığımız organizesi ile umreye giden vatandaş sayısı / Umreye giden vatandaş sayısı	34 %	57 %
Türkiye'de eğitim verilen kabile sayısı (hacı adayları) X eğitim saati	13.400	11.250
Hacda eğitim verilen grup sayısı X eğitim saati	4.800	3520
Umrede eğitim verilen grup sayısı X eğitim saati	5.850	8500
Hacda irşat faaliyeti yapılan kabile sayısı X irşat saati	4.800	4500
Umrede irşat faaliyeti yapılan kabile sayısı X irşat saati	5.850	8500
Hacda görevlendirilen bayan din görevlisi sayısı/kabile sayısı	1 %	1,28%
Yurt içinde ücretsiz dağıtılan yayın (sürelî, basılı, sesli ve görüntülü)	17.500.000	8.720.792
Yurt içinde satılan basılı yayın sayısı	1.550.000	3.250.000
Satılan Diyanet takvimi sayısı	2.572.000	2.750.000
Hedef 1.2: Yurt dışında hizmet ulaştırdığımız vatandaşlarımızın sayısını artırmak ve onlara daha nitelikli din hizmeti götürmek.		
İnternette erişime açılan kaynak eser sayısı	3	2
Yurt dışında ücretsiz dağıtılan yayın (sürelî, basılı, sesli ve görüntülü) sayısı	25.000	13.000
Yurt dışında satılan sürelî yayın sayısı	183.000	180.000
Yurt dışında satılan basılı yayın sayısı.	58.000	59.038
Yurt dışında satılan sesli ve görüntülü yayın sayısı.	1150	1200
Yurt dışındaki cami cemaati sayısı (cuma) / yurt dışındaki Türk nüfusu	12	12,40
Yurt dışındaki cami cemaati sayısı (bayram	22	22,64

namazı) / yurt dışındaki Türk nüfusu		
Yurt dışındaki cami cemaati sayısı (teravih) / yurt dışındaki Türk nüfusu	6	6,44
Yurt dışındaki ortalama cami cemaati sayısı (vakit) / yurt dışındaki Türk nüfusu	4	3,63
Yurt dışında cami dersi alan kişi sayısı / yurt dışındaki Türk nüfusu	0	0,89
Yurt dışındaki camilerde kurs gören öğrenci sayısı / yurt dışındaki Türk nüfusu	0	2,35
Diyanet İşleri Başkanlığı'nın yurt dışında düzenlediği konferans, panel, sempozyum vb. faaliyetlere katılımcı sayısı	200.256	219.082
Uluslararası ilahiyat projesini uygulayan üniversite sayısı (kümülatif)	8	3
Uluslararası ilahiyat programı kapsamında yurt dışından getirilen öğrenci sayısı	160	180
Uluslararası ilahiyat programında eş zamanlı eğitime alınan öğrenci	480	180
Uzun süreli olarak yurtdışında görevlendirilen din görevlisi sayısı	300	1477
Kısa süreli olarak yurtdışında görevlendirilen din görevlisi sayısı (ramazan dâhil)	350	66
Hedef 1.3: Hizmet çeşidini ve verilmiş şeklini toplumun farklı kesimlerine hitap edecek şekilde artırmak.		
Hizmet sunulan mahkûm sayısı / toplam mahkûm sayısı	100 %	18 %
İşitme engelliler eğitimine alınan personel sayısı (kümülatif)	81	180
Yüz yüze vaaz uygulamasına geçilen cami sayısı /	44	43,70

toplam cami sayısı		
Ezanı kendi görevlileri tarafından okunan cami sayısı / toplam cami sayısı	82 %	10 %
Personel tarafından hazırlanan hutbe sayısı / personel sayısı	3	2,50
Bayan din görevlisi sayısı / toplam din görevlisi sayısı	5	5,20
Hazırlanan belgesel sayısı	10	1
Hazırlanan CD, VCD ve DVD çeşidi	10	2
Fonksiyonel cami sayısı (kümülatif)	10	150
Web sitesinden faydalanan engelli vatandaş sayısı	1500	750
E-learning yöntemi ile Kur'anı Kerim yöntemi ile Kur'anı Kerim eğitimi alan kişi sayısı	5000	8500
Hedef 2.1: İslâm'ın bilimsel metodolojisine uygun dinî bilgi üretmek, bunu içselleştirmek ve yaymak.		
Yayımlanan ilmi eser sayısı	5	27
Hedef 3.1: Toplumsal problemlerin çözümünde etkin rol almak.		
Toplumsal problemleri konu alan basılı yayın sayısı	2	1
Toplumsal problemleri konu alan ve süreli yayınlarda yer alan makale sayısı	120	100
Hedef 3.2: Ahlaki yozlaşmayı önleyici çalışmalarını artırmak.		
Ahlaki yozlaşmayı önlemeye yönelik hazırlanan hutbe ve vaaz sayısı	85.000	26.000

Ahlaki yozlaşmayı önlemeye yönelik yayımlanan eser sayısı	2	1
Ahlaki yozlaşmayı önlemeye yönelik süreli yayınlarda yer alan makale sayısı	40	25
Ahlaki yozlaşmayı önlemeye yönelik sesli ve görüntülü yayın sayısı	50	30
Hedef 4.2: Başkanlığımızda hizmet verimliliği ve kalitesini artıracak yeni yönetim sistemi uygulamalarını kurmak ve geliştirmek.		
Kurumsal web portalına geçilmesi(%)	75	100
Hedef 5.1: İslâm ülkeleri ve Müslüman topluluklarla ilişkileri geliştirerek ortak çalışma alanlarının artırılmasına katkı sağlamak.		
Dinî bilgi paylaşımı yapılan ülke ve topluluk (kurum ve kuruluş) sayısı (kümülatif)	8	5
Hac organizasyonunda bilgi ve tecrübe paylaşımı yapılan ülke sayısı	3	5
Balkan Ülkeleri Diyanet İşleri Başkanları Toplantısına katılan ülke	70	13
İşbirliği yapılan İslâm ülkesi ve Müslüman topluluk sayısı	81	66
Başkanlığımızca düzenlenen uluslararası organizasyon sayısı	1	3
Başkanlığımızdan yurtdışına gönderilen heyet sayısı	77	80
Yurtdışından Başkanlığımızı ziyaret eden heyet sayısı	162	80
Yurtdışında işbirliği protokolü imzalanan kurum ve kuruluş sayısı	18	6
İslâm ülkeleri ve Müslüman topluluklarınca	12	20

düzenlenen ve Başkanlığımızca katılım sağlanan faaliyet sayısı		
Müslüman ülke ve topluluklarla diğer ülkelerde bulunan soydaşlarımıza ulaştırılan vekâlet yoluyla kesilmiş kurban sayısı	80.000	32.000
Hedefe yönelik hazırlanan proje sayısı	8	5
Temsilcilik açılan ülke sayısı (kümülatif)	43	82
Müslüman ülke ve topluluklardaki dini idarelerle ilgili yapılan inceleme ve araştırma sayısı	7	9
Avrasya İslam Şurası toplantısına katılan ülke sayısı	41	51
Hedef 5.3: İslâm'ın bilimsel temellerine dayalı bir İslâm anlayışı sunmak ve yaygınlaşmasına öncülük etmek.		
Yurt dışında düzenlenen ve Başkanlığımızca katılım sağlanan uluslararası toplantı, konferans, panel vb. etkinlik sayısı	5	4
İşbirliği yapılan ve hizmet götürülen ülke sayısı	79	66
Soydaş ve dindaşlarımızın yaşadıkları ülkelerde ücretsiz dağıtılan yayın (sürelî, basılı, sesli ve görüntülü) sayısı	117.000	270.000
Eğitilen mahallî din görevlisi sayısı	150	80
Türk Cumhuriyetleri, Balkan-Kafkas ülkeleri ile Asya ve Afrika ülkelerinden İmam-Hatip liselerine getirilen öğrenci sayısı	300	920
Ücretsiz dağıtılan yabancı dillerdeki eser sayısı	50.000	150.000
Kardeş şehir projesi kapsamında ilişki kurulan ülke ve şehir sayısı	210	170
Yapımına destek olunan cami sayısı	18	65

Kamu idaresi cevabında: "a. İdare faaliyet raporu hazırlanması sürecinde performans programı değerlendirme verileri geciktiğinden (İdare faaliyet raporu hazırlama tarihinin öne çekilmiş olması nedeniyle) bazı göstergelerde stratejik plan için toplanan veriler kullanılmıştır.

b. Bazı maddelerde ise hem stratejik planda hem de performans programında aynı maddeler kullanılmasına rağmen performans programının hazırlanmasında kullanılan e-Bütçe programının rakamlardaki küsüratları yuvarlaması, stratejik planda ise küsüratların yuvarlanmaması nedeniyle yaklaşık %1'lik bir farklılık oluşmuştur.

Bu farklılıkların tekrarlanmaması için gerekli tedbirler alınacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak: Kurum tarafından bulgumuza verilen cevapta; idare faaliyet raporu hazırlama tarihinin öne çekilmiş olmasına bağlı olarak değerlendirme verilerinin geciktiği, bu yüzden stratejik plandaki verilerin dikkate alınarak faaliyet raporunun hazırlandığı ve bulguda tespiti yapılan farklılıkların tekrarlanmaması için gerekli tedbirlerin alınacağı ifade edilmiştir. Bu bağlamda 2015 yılı denetimlerinde bu hususun dikkate alınması ve izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

D. Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi ve Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>